

Životopis Marie Hnatyšanové

Marie Hnatyšanová se narodila 16. prosince roku 1941. Dětství prožila ve Spytihněvi, obci poblíž Zlína. Její maminka pracovala jako učitelka, otec se vyučil u Bati a měl vlastní zámečnickou dílnu. Když se v roce 1948 komunisté chopili moci, dílna byla bohužel znárodněna. Nakonec působil v dílně jako zaměstnanec, přestože ještě před pár lety celou dílnu vlastnil. Maminka musela své zaměstnání opustit, protože byla věřící a nesouhlasila s komunistickým režimem.

Marie chtěla studovat medicínu, jak si přál i její otec, ale protože její rodiče nebyli členy komunistické strany, neměla šanci dostat se na svou vysněnou školu. V době jejího mládí měly totiž na „prestižní“ školy přístup jen děti z komunistických a prominentních rodin. Marie tedy vystudovala konzervárenství. Po dostudování dostala takzvanou umístěnku do 300 km vzdálené Prahy, kde poté začala pracovat ve Výzkumném ústavu potravinářském.

Komunisté propagovali rozvinutost Československa a socialistického bloku, nicméně Marie ve svém zaměstnání zjistila, že to tak není. Přestože v ústavu panovala příjemná a přátelská atmosféra, pracovní podmínky ztěžoval nedostatek valut na nákup kompletních výrobních linek, a tak se mnohdy muselo improvizovat, například v případě nákupu celé linky, nezbyly prostředky na obalový materiál.

Nejprve si myslela, že v Praze zůstane pár let a následně požádá o přemístění blíže ke své rodině. V Praze se však mezitím vdala, založila rodinu a rozhodla se zůstat. Když začalo postupné uvolňování režimu v 60. letech a Marie už měla s manželem dvě dcery, všichni doufali ve zlepšení životních podmínek v republice. Ze začátku to tak skutečně vypadalo, měli více svobod a možností. Pak ale přišel rok 1968, kdy vojska Varšavské smlouvy vtrhla do Československa. Všechny naděje se rozplynuly a vše se vrátilo do starých kolejí. Postupně přišlo období takzvané normalizace, komunisté svou vládu ještě utužili a svobody občanů osekali. Znovu byla zavedena tvrdá cenzura, opět byla porušována lidská práva a mnoho lidí bylo vyřazeno z veřejného života. Marie často opakovala dcerám, ať si dávají pozor na to, co říkají, a že nesmí nikde vyprávět, o čem se doma baví. Její rodina měla naštěstí stejné názory na celý systém i samotné politiky a často se o tom doma bavili. Tou dobou mohl i sebemenší projev nesouhlasu s režimem stát lidí zaměstnání, dokonce i svobodu. A protože Marie s rodinou nikde neměla žádnou protekci, museli být obzvláště opatrní.

Tou dobou to měla Marie s rodinou těžké, protože nepatřili mezi angažované nebo dělnické rodiny. Její dcery nemohly jít studovat to, co chtěly. Starší chtěla na filozofii, ale to byl prý předem ztracený boj, v Praze každý rok přijímali 2-3 studenty, a to jen z angažovaných rodin.

Dlouhé období normalizace bylo pro mnoho lidí nepříjemné a nekončící. Po tomto období, kdy už nikdo nedoufal, že se cokoliv stane, přišla v roce 1989 sametová revoluce. Té však předcházelo mnoho demonstrací, politických procesů a mnoho zatýkání. Marie se také některých demonstrací zúčastnila. Byla ráda, že vláda komunistů skončila a že moc ve státě přešla do rukou demokraticky zvolených politiků.

V současné době žije Marie v Praze, užívá si s rodinou a dle svých slov je v i přes veškeré neduhy demokratické společnosti spokojená.